

บทคัดย่อภาษาไทย

ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและบริบทการพัฒนาที่ลัทธิเสรีนิยมใหม่มีอิทธิพลเหนือชีวิตของผู้คน บริษัทได้กำหนดกิจกรรมในพื้นที่ต่างๆไปจนถึงความเร็วช้าของเวลาในสังคมการผลิต แต่ในขณะเดียวกันรัฐไทยมีความรับผิดชอบและหน้าที่ตามพันธกรณีทางกฎหมายในการให้ความคุ้มครองสิทธิประชาชนให้สามารถดำรงชีพได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน กลุ่มเสี่ยงผู้อยู่ในสถานะเปราะบางซึ่งได้รับผลกระทบจากความท้าทายในยุคดิจิทัลอย่างเด่นชัด คือ กลุ่มคนทำงานรับจ้างอิสระ (Freelancer) ที่อยู่ในระบบการจ้างงานยืดหยุ่น อยู่นอกระบบกฎหมายแรงงาน ไม่มีสถานประกอบการที่แน่ชัด ไร้ซึ่งหลักประกันสิทธิแรงงานในหลายมิติ ตั้งแต่หลักประกันผลตอบแทนที่เป็นธรรมชาติ ความปลอดภัยในการทำงาน และการรวมกลุ่มเพื่อต่อรองเรียกร้องสิทธิ อันสะท้อนให้เห็นถึงความเปราะบางที่เกิดขึ้นจากลักษณะการจ้างงานที่ระบบเสรีนิยมใหม่ผลิตขึ้นและกระจายรูปแบบการทำงานเหล่านี้ออกไปผ่านเทคโนโลยีที่ทะลุทะลวงข้อจำกัดทาง “เวลา” และ “พื้นที่” ซึ่งไม่มีสถานประกอบการและเวลาทำงานที่แน่ชัด

ผลสะท้อนต่อผู้คนโดยเฉพาะแรงงานรับจ้างอิสระซึ่งเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ในการผลิตของยุคดิจิทัลนั้นกว้างขวางและมหาศาล นับแต่มิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม กระทั่งต่อรูปแบบการทำงาน การประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การถือครองทรัพย์สินดิจิทัล โอกาสในการแข่งขันในดิจิทัลแพลตฟอร์ม รวมไปถึงชีวิตส่วนตัวและครอบครัว กระนั้นระบอบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาทิ บทบัญญัติข้อกฎหมาย กลไกบังคับตามสิทธิ และสถาบันทางกฎหมาย ซึ่งจำเป็นต้องมีมาตรการขยายไปรับรองสิทธิได้ทันกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากความเปลี่ยนแปลงได้ทันทั่วทั้ง การแก้ปัญหาดังกล่าวต้องการนโยบายที่แก้ปัญหาสิทธิของแรงงานรับจ้างในฐานะประชาชนของรัฐอย่างครอบคลุมทุกมิติของชีวิตมากกว่าการแก้ปัญหาย่อยๆทีละประเด็นซึ่งมีความปลุกย่อยติดขัดข้อกฎหมายมาก ดังนั้นข้อเสนอในการสร้างหลักประกันรายได้ขั้นพื้นฐานอย่างถ้วนหน้าจึงเป็นทางเลือกที่ตอบสนองต่อความท้าทายในศตวรรษที่ 21 ได้เหมาะสมกว่าทางเลือกอื่น

คำสำคัญ: เปราะบาง, การจ้างงานยืดหยุ่น, สังคมดิจิทัล, ความเสี่ยง

ABSTRACT

Due to the changing of information technology in the context of Neo-Liberism which overshadow the life of people, Corporate has determined the spatial activity based on the acceleration of speed globally. However, Thai State has a responsibility and duty upon legal instrument to protect the human rights of people for living in dignity and fulfill Sustainable Development Goal. The obvious vulnerable group effected by the challenges in digital age is “Freelancer” which is the labor in flexible employment and out of labor law abiding: without legal insurance, has no specific workplace, safety working condition and less opportunity to assemble as a labor union. These vulnerabilities has been generated as the strategy of capitalist adapted, the changing employment condition, from Fordism Style to flexible a working time and space.

These impacts upon freelance worker represent the risks, generated by the production procedure in Digital Era, are in many aspects; political, economic and cultural. The insecurities triggered by such system vibrate the form of working, economic activity, the possession of digital asset, opportunity to compete in digital platform including personal and public realm. Thus, the relevant legal regime; legal provision, implementation measure and legal institution, must be enlarged to assure the rights of freelance worker in transition time. In order to tackle challenges from the 21st Century, Thai State should procure the comprehensive policy which could handle problems of freelancer in all aspect. Hence, the possibility of employing Universal Basic Income would be the priority alternative since it may solve the hardship of human in Disruptive Technology Society.

KEYWORDS; Precarious, Flexible Employment, Digital Society, Risk